

VARIA

Elitele politice din Transilvania în realizarea Marii Uniri de la 1 decembrie 1918

**(The political elites of Transylvania to the achivement
of the Great Union in December 1st 1918)**

Florin GRECU

Abstract: *This article analyzes retrospectively the steps taken by the main political actors on the road to the achivement of the Great Union in 1918. The proclamation of the Council of the Country of Alba Iulia on December 1st 1918, regards to the eternal union of Transylvania with the motherland Romania, is the democratic act of will of the Transylvanian delegates through which the Austro-Hungarian Empire was ruptured and the province joined the Kingdom of Romania. The retrospective analysis of the historical events and the role played by the Transylvanian political elites represents our gratitude in the year of the Centenary of the Great Union brought by the political actors who have put into place the country project of the 1848 generation wich was, the creation of a unitary, sovereign and indivisible state in a constitutional monarchy and a democratic parliamentary regime, which represented all the citizens of the country, from all the provinces that have united with Romania.*

Keywords: *Centenary of the Great Union, December 1st 1918, Conductor Council, Transylvania, Country Counsel, Country project*

Introducere

Prezentul articol reprezintă un modest omagiu adus făuritorilor Marii Unirii de la 1918, precum și ostașilor români care au luptat și

căzut pe front pentru reîntregirea națională și teritorială a României. Astfel, proiectul de țară al generației de la 1848 de reîntregire națională s-a realizat după 70 de ani, când contextul european al războiului a

permis înfăptuirea Marii Uniri, sub domnia Regelui Ferdinand I, Întregitorul. Regalitatea, în România, s-a instaurat după abdicarea domnitorului Alexandru Ioan Cuza la 11 februarie 1866, în urma alianței dintre liberalii radicali și conservatori numită și Monstruoasa Coaliție, care a pus în aplicare planul aducerii în țară a unui prinț străin dintr-o familie domnitoare din Europa. După mai multe încercări, prințul Phillip de Flandra al Belgiei a refuzat tronul României. În aceste condiții, I.C. Brătianu a început negocierile politice cu Casa de Hohenzollern-Sigmaringen în persoana lui Carol I. În această perioadă, România a obținut independența la Congresul de Pace de la Berlin, în urma războiului ruso-turc, 1877-1878, iar transformarea României în Regat se produce în anul 1881, când Constituția de la 1866 este modificată, iar prințul Carol I este încoronat Rege al României. Odată cu izbucnirea Primului Război Mondial în 1914, România și-a proclamat neutralitatea. iar monarhul era de partea Puterilor Centrale. Două luni mai tarziu, pe 10 octombrie 1914, Regele Carol I încetează din viață. După doi ani, la 27 august 1916, Consiliul de Coroană a votat pentru intrarea României în Marele Război, în urma garanțiilor primite de Ionel Brătianu, Președintele Consiliului de Miniștri, de la puterile Antantei, că România va primi Transilvania la conferința de pace.

Analiza retrospectivă a evenimentelor istorice, despre rolul

actorilor politici transilvăneni în realizarea Marii Uniri de la 1 decembrie 1918, pune în lumină faptul că marii oameni de stat ai viitoarei României reîntregite au urmat planul de țară, cel de unire a provinciilor românești cu patria mamă. Proclamația de la Alba Iulia de la 1 decembrie a fost posibilă datorită faptului că „Marea Unire de la 1918 s-a înscris într-un proces general european. La sfârșitul războiului s-au constituit mai multe state independente, pe criterii naționale... și au dispărut imperiile multinaționale Rus, Habsburgic, precum și Imperiul German și Imperiul Otoman”¹. Astfel, pe ruinele fostelor imperii, România și-a construit statalitatea, care a durat 22 de ani, până în anul 1940. Datorită evenimentelor internaționale din vara anului 1940, ultimatumul sovietic din 22 iunie 1940 și a Diktatului de la Viena din 30 august 1940, teritoriul României întregite la 1918 a fost sfărțecă. Regele Carol al II-lea, prin regimul autoritar instaurat la 11 februarie și prin Constituția de la 27 februarie 1938, și-a asumat întreaga răspundere politică și guvernamentală a țării, în sensul în care miniștii depuneau jurământul față de monarh și nu în Parlament². Astfel, Regele Carol al II-lea rămas fără sprijinul partidelor politice și a fost nevoit să abdice la 6 septembrie 1940 și a urmat calea exilului.

Pașii actorilor politici din Transilvania spre realizarea actului de unire cu România de la 1 decembrie 1918 de la Alba Iulia

Înfăptuirea Marii Uniri de la 1 decembrie 1918 s-a realizat datorită elitei politice din Transilvania, precum și partidelor politice care au pus în operă idealul unirii. În acest sens, „în septembrie-octombrie 1918 s-au pus bazele colaborării între Comitetul Executiv al Partidului Național Român și conducătorii social-democrați, în vederea constituirii unui Consiliu Național Român. La 29 septembrie/12 octombrie s-a întrunit, la Oradea, Comitetul Executiv al Partidului Național Român, cu participarea lui Vasile Goldiș, Ștefan Cicio Pop, Ioan Suci, Aurel Vlad, Alexandru Vaida-Voevod, Aurel Lazăr, Teodor Mihali, Ion Ciordaș și alții. S-a adoptat Declarația de la Oradea prin care se afirma, pe temeiul ideii că fiecare națiune poate dispune de soarta sa, că „națiunea română din Ungaria și Ardeal dorește să facă acum uz de acest drept și reclamă în consecință și pentru ea dreptul ca, liberă de orice înrâurire străină, să hotărască singură printre națiunile libere”..... Conferința a ales un comitet de acțiune, cu sediul la Arad, din care făceau parte Vasile Goldiș, Ștefan Cicio-Pop, Iuliu Maniu (aflat la Viena), Ioan Suci, Alexandru Vaida-Voevod, Aurel Lazăr, Aurel Vlad, Teodor Mihali. *Declarația de la Oradea*, care proclama dreptul națiunii române la autodeterminare și conținea ideea

extrem de importantă a convocării adunării naționale, a reprezentat un document cu semnificație istorică deosebită, marcând intrarea mișcării de eliberare în faza sa decisivă³.

La 18/31 decembrie, la Budapesta, s-a alcătuit Consiliul Național Român General, compus din 6 reprezentanți ai Partidului Național Român (Vasile Goldiș, Aurel Lazăr, Teodor Mihali, Ștefan Cicio-Pop, Alexandru Vaida-Voevod, Aurel Vlad) și 6 oameni ai socialiștilor (Tiron Albani, Ion Flueraș, Enea Grapini, Iosif Jumanca, Iosif Renoiu, Basiliu Surdu)⁴. Activitatea Consiliului Național Român Central a fost susținută de importante organe de presă ca *Românul*, *Drapelul*, *Glasul Ardealului*, *Adevărul*, *Gazeta Poporului*, *Telegraful Român*, *Unirea*, *Ziarul „Românul”* a reapărut la 26 octombrie/8 noiembrie 1918 sub direcția lui Vasile Goldiș, răspunzând cerințelor imperioase de informare și mobilizare a populației românești. Ziarul a avut un rol deosebit în acest sens prin publicarea documentelor programatice ale Consiliului Național Român Central, prin relatarea și comentarea evenimentelor, prin îndemnul la împlinirea dorinței supreme a neamului nostru⁵. Vasile Goldiș a fost membru al Partidului Național Român și a solicitat autonomia politică în parlamentul de la Budapesta, prin care se cereau drepturi politice cu privire la autodeterminare, însă maghiarii au refuzat propunerile. Astfel, Vasile Goldiș publică în ziarul „Românul” *Manifestul* adresat națiunii române în

care se amintește de dorința românilor ardeleni de a se uni cu România.

Consiliul Național Român General a fost recunoscut de Comitetul Național al Românilor din Transilvania de la Viena, condus de Iuliu Maniu, de Senatul Militar Român, care a pus la dispoziția Consiliului pe cei 50000 de militari aflați în capitala Austriei. Bisericele românești, ortodoxă și greco-catolică, au recunoscut Consiliul ca „un guvern provizoriu al națiunii noastre, ca „cea mai înaltă autoritate a poporului român”⁶. La declanșarea Primul Război Mondial, Iuliu Maniu nu a semnat declarația guvernului de la Budapesta cu privire la intrarea României în război de partea Austro-Ungariei; fruntașul ardelean a fost totuși încorporat și trimis pe front în Italia, începând cu anul 1915. În acest fel, Maniu a evitat să declanșeze un conflict cu guvernul de la Budapesta, dar a avut întâlniri cu membrii Partidului Național Român cu privire la acțiunile ce urmau să fie desfășurate pentru eliberarea Transilvaniei de sub dominația austro-ungară. Iuliu Maniu a format pe 30 octombrie 1918 și a condus Comitetul Național al Românilor din Transilvania de la Viena. Consiliul a lansat la 6 noiembrie un Manifest, prin care miliarii români erau chemați, fără întârziere, la biroul CNR”⁷. Astfel, luna noiembrie marchează preluarea guvernării acestor teritorii de către reprezentanții autorizați ai națiunii majoritare”⁸. Brațul armat al Comitetul Național al

Românilor din Transilvania de la Viena a fost reprezentat de Senatul Central al Ofițerilor și Soldaților Români, care a pus la punct organizarea militară a românilor din armata austro-ungară, care trebuiau să lupte pentru armata română. În acest sens, soldații români din armata austro-ungară au fost trimiși la luptă în Transilvania. „Consiliul Național Român Central și-a înființat Consiliul Militar, care avea în subordine consiliile militare și gărzile militare, numite și legiuni. Gărzile militare erau formate din ofițeri și soldați întorși de pe front. Prin grija Sfătului Ostașilor Români din Viena, organizat de sublocotenentul în rezervă Iuliu Maniu, românii din fosta armată imperială erau îndreptați spre țară”⁹.

Între 13 și 15 noiembrie, imediat după încheierea armistițiului de la Belgrad, între Antantă și guvernul maghiar, au avut loc la Arad tratativele între delegația Consiliului Național Român Central, compus din Ștefan Cicio-Pop, Vasile Goldiș, Aurel Lazăr, Iosif Jumanca, Ioan Flueraș, Enea Grapini, Gheorghe Crișan, Aurel Vlad (cărora li s-au adăugat apoi Iuliu Maniu. Prin Vasile Goldiș, Consiliul Național Român Central a precizat că „națiunea română pretinde cu tot dreptul deplină sa independență de stat și nu admite ca acest drept să fie întinat prin rezolvări provizorii”¹⁰. În zilele tratativelor de la Arad, față de soluția maghiară, s-a insistat asupra necesității convocării Adunării Naționale. La cererea unui grup de tineri de a se

trece imediat la proclamarea unirii, Vasile Goldiș a insistat ca aceasta să se facă de o mare adunare reprezentativă, fie la Blaj unde, la 1848, a avut loc cea dintâi adunare națională a românilor, fie la Sibiu, metropola culturală a românilor, fie la Alba Iulia, cetatea unirii sub Mihai Viteazul¹¹.

Sosit de la Viena, Iuliu Maniu a intervenit în dezbateri, precizând că națiunea română vrea să-și aibă propriul stat pe întreg teritoriul locuit de români, asigurând depline drepturi celorlalte popoare: „Noi nu voim să devenim din asupriți asupritori, dar nici nu putem admite o știrbire a teritoriului românesc”¹².

Comitetul Național al Românilor din Transilvania a preluat guvernarea Ardealului, care a publicat manifestul Către popoarele lumii, prin care a comunicat hotărârea de a convoca o Mare Adunare Națională a românilor care să voteze unirea tuturor teritoriilor din Austro-Ungaria locuite de aceștia cu Regatul României. „Comitetul Național Român Central a trecut la pregătirea adunării care să confirme, pe cale plebiscitară, voința românilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș. A fost întocmit un regulament pentru alegerea deputaților, iar la 5/18 noiembrie Marele Sfat Național a lansat cunoscutul manifest Către popoarele lumii, tipărit în română franceză și engleză. Manifestul aducea la cunoștința opiniei publice internaționale opinia românilor: „Națiunea română din Ungaria și Transilvania nu dorește să

stăpânească asupra altor neamuri. Lipsită cu desăvârșire de orice clasă istorică stăpânitoare, națiunea română prin ființa sa însăși este întruparea democrației celei mai desăvârșite. Pe teritoriul său strămoșesc națiunea română este gata a asigura oricărui popor deplină libertate națională și organizarea sa în stat liber și independent o va întocmi pe temeiurile democrației, care va asigura tuturor indivizilor aflători pe teritoriul său egalitatea condițiilor de viață unicul mijloc al desăvârșirii omenești”¹³.

La 7/20 noiembrie Marele Sfat Național a lansat Convocarea Adunării Naționale de la Alba Iulia, „cetatea istorică a neamului nostru”, pentru ziua de duminică, 18 noiembrie/1 decembrie¹⁴. Desemnarea delegațiilor la Adunare s-a făcut pe principii democratice, în adunări deschise, fiind aleși țărani, învățători, preoți, avocați, studenți, ofițeri, soldați muncitori, meseriași¹⁵. În urma alegerilor au fost desemnați deputații care formau Marea Adunare Națională. Iuliu Maniu a fost ales delegat în circumscripția electorală Vințul de Jos. Membrii Marii Adunări Naționale și-au desemnat drept președinți pe Gheorghe Pop de Băsești și episcopii Ioan I. Pap și Demetriu Radu. La Marea Adunare de la Alba Iulia au sosit 1228 de delegați/deputați, de drept sau aleși, din toate ținuturile transilvane, peste 100.000 de români. În dimineața zilei de 18 noiembrie/1 decembrie, Președintele Consiliului Național Român Central, Ștefan Cicio-Pop, a rostit cuvântul de

deschidere, subliniind importanța istorică a momentului și misiunea adunării. Discursul solemn a fost rostit de Vasile Goldiș care sublinia caracterul actului ce trebuia înlăptuit:

„Legea tainică a firii cu necesitate de fier îndrumă întâmplările omenefi pe cărarea clarviziunii ce duce spre desăvârșire... Libertatea națiunii române înseamnă unirea cu țara românească, iar această unire va fi garantată prin asigurarea „tuturor neamurilor și tuturor indivizilor conlocuitori pe pământul românesc acelorași drepturi și acelorași îndatoriri”¹⁶.

Vasile Goldiș a supus aprobării Rezoluția de unire, iar la punctul I se prevedea:

„Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentații lor îndreptățiți la Alba Iulia în ziua de 18 noiembrie-1 decembrie 1918, decretează unirea acestor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România. Adunarea națională proclamă îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre”¹⁷.

Iuliu Maniu în proiectul de rezoluție întemeierea pe vecie a României unitare și mari:

„Noi, onorată Adunare Națională, privim în înlăptuirea unității noastre naționale un triumf al libertății omenefi [...] rog onorata Adunare

Națională să primească proiectul nostru de Rezoluție, pentru a întemeia pe veci România unitară și mare și de a se înlăptâni pentru totdeauna o adevărată democrație și deplină dreptate socială”¹⁸.

Rezoluția a fost adoptată cu unanimitate de voturi, iar Marea Adunare de la Alba Iulia a ales un organism numit Marele Sfat Național Român din Transilvania, pentru a reprezenta interesele românilor, până la convocarea viitoarei Adunări Constituante a României Mari, iar din sânul acestuia a luat naștere un organism executiv numit Consiliul Dirigent. Conferința Națională a Partidului Național Român, la 9 august 1919, l-a ales în funcția de președinte pe Iuliu Maniu.

Președintele Consiliului Dirigent și ministru de Interne a fost ales Iuliu Maniu. Șeful guvernului provizoriu a avut sarcina de a repune în drepturi noile autorități ale statului român în teritoriile eliberate de armata română. Prin urmare, „a doua zi s-a întrunit Marele Sfat Național, care l-a desemnat ca președinte pe Gheorghe Pop de Băsești și ca vicepreședinti pe episcopii Miron Cristea și Iuliu Hossu, pe Teodor Mihali și Andrei Bârseanu, după care a aprobat componența unui guvern provizoriu, numit Consiliul Dirigent, în frunte cu Iuliu Maniu, cuprinzând 15 membri: Iuliu Maniu la Interne, Vasile Goldiș la Culte și Instrucțiune Publică, Alexandru Vaida-Voevod la Externe și Presă, Ștefan Cicio-Pop la Război și Siguranță Publică, Aurel Vlad la Finanțe, Aurel Lazăr la Justiție,

Victor Bontescu la Agricultură și Comerț, Romul Boilă la Comunicații, Ion Flueraș la Sănătate și Ocrotiri Sociale, Iosif Jumanca la Industrie, Emil Hațieganu la Codificare, Vasile Lucaciu - fără portofoliu, cu misiuni în străinătate, Ioan Suciu la organizarea și pregătirea Siguranței, Octavian Goga - fără portofoliu, Valeriu Braniște - fără portofoliu¹⁹.

Vasile Goldiș a prezentat Regelui Ferdinand actul unirii adoptat la Alba Iulia la 1 decembrie 1918. O delegație din care mai făceau parte Alexandru Vaida-Voevod, Miron Cristea, Iuliu Hossu a sosit la București pentru a prezenta regelui și guvernului Actul Unirii. În cuvântul rostit de primul ministru, Ion I. C. Brătianu, la prânzul dat în onoarea acestei delegații, în ziua de 14 decembrie 1918, se remarcă printre altele:

„Vă așteptăm de o mie de ani și ați venit ca să nu ne mai despărțim niciodată. Sunt în viața unui neam clipe de fericire atât de mari încât ele răscumpără veacuri întregi de suferință. Bucuria noastră nu este bucuria unei singure generații. Ea este sfânta tresărire de bucurie a întregului popor român, care de sute de ani a îndurat suferințele cele mai crude, fără să-și piardă credința neclintită în sosirea acelei zile care ne unește astăzi și care trebuia să vie, care nu putea să nu vie²⁰.

La 17/30 decembrie 1918 au fost numiți, ca miniștri de stat, în guvernul condus de Ion I. C.

Brătianu, Alexandru Vaida-Voevod, Vasile Goldiș și Ștefan Cicio-Pop²¹.

Parlamentul reîntregit al României Mari a ratificat actul cu privire la Unirea Bucovinei cu România prin decretul-lege nr. 3744 din 18 decembrie 1918 și publicat în Monitorul Oficial pe 19 decembrie 1918²², cel cu privire la Unirea Transilvaniei și a celorlalte ținuturi din Ungaria locuite de români cu Regatul României, prin decretul-lege nr. 3631 din 11 decembrie 1918 și publicat în Monitorul Oficial din 13 decembrie 1918²³ și actul de unire al Basarabiei cu România de la 27 martie 1918, prin decretul-lege nr. 842 din 18 aprilie 1918 și publicat în Monitorul Oficial pe 10 aprilie 1918²⁴.

După Marea Unire, Ionel Brătianu, Președintele Consiliului de Miniștri, a luptat pentru recunoașterea unirii de către marile puteri, participând la Conferința de Pace de la Versailles, începând cu anul 1919²⁵. În acest sens, „delegația română, condusă de Ion I.C Brătianu a constatat că statele erau împărțite în state cu interese nelimitate și state cu interese limitate, România făcând parte din cea de-a doua categorie. Astfel, articolul VI din Convenția politică semnată cu Antanta la 4/17 august 1916²⁶ - potrivit căruia România se va bucura de același drepturi ca și aliații săi în ceea ce privește preliminariile, tratativele de pace, ca și discutarea chestiunilor care vor fi suspuse hotărârii conferinței de pace, rămânea o literă moartă. La obiecția lui Brătianu,

președintele Georges Clemenceau, a declarat, înaintea Conferinței, că fiecare semnifică atât cât semnifică puterea sa militară. Conferința păcii a recunoscut actele de unire votate de adunările reprezentative de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia²⁷.

Rolul lui Vasile Lucaciu

Vasile Lucaciu a trecut Carpații și a militat în presă pentru intrarea României în război de partea Antantei cu scopul eliberării Ardealului de sub dualismul austro-ungar. Vasile Lucaciu a fost președintele Ligii Culturale, iar activitatea propagandistică în presă a fost încununată de succes în momentul în care România a intrat în Marele Război de partea Antantei. „Cu toate eforturile guvernului de a menține manifestările opiniei publice în limite rezonabile, compatibile cu starea de neutralitate a țării, presiunile opoziției împotriva politicii oficiale, pentru alăturarea deschisă la Antantă, au devenit tot mai puternice. În acest scop s-a intensificat activitatea desfășurată de „Liga pentru unitatea Culturală a Românilor”, în rândul căreia se aflau mari personalități politice și culturale. La 14/27 decembrie, Congresul extraordinar al „Ligii” a ales în comitet pe Vasile Lucaciu (președinte), Barbu Ștefănescu-Delavrancea (vicepreședinte), Nicolae Iorga (secretar), S. Mândrescu, T. Ionescu, N. Filipescu, Octavian Goga. Cu acest prilej, Asociația a primit o nouă denumire, în acord cu opțiunea națională: „Liga pentru Unitatea

Politică a Tuturor Românilor”. În noul program se afirma că „singura politică externă pe care o poate îmbrățișa și servi cu devotament neamul românesc e aceea care tinde a grăbi eliberarea românilor siliți a-și da viața în marginile Monarhiei Austro-Ungare”²⁸.

Vasile Lucaciu a adus o intensă activitate propagandistică pentru ieșirea României din starea de neutralitate și de intrare în război de partea Antantei. La 15/28 februarie 1915, în sala „Dacia” s-a desfășurat o mare întrunire a „Ligii pentru unitatea Politică a Tuturor Românilor”, sub președinția lui Vasile Lucaciu. Au luat cuvântul, pronunțându-se în favoarea eliberării românilor din Transilvania, Octavian Goga, Nicolae Filipescu, Take Ionescu, Barbu Ștefănescu-Delavrancea, Nicolae Iorga. Cu această ocazie, Nicolae Filipescu a adresat regelui un îndemn, devenit celebru prin încărcătura simbolică: „Mărirea ce ți-o urăm, Sire, este: „să te încoronezi la Alba Iulia sau să mori pe câmpia de la Turda!”. La aceasta, s-au adăugat manifestațiile dirijate de „Acțiunea națională”, precum și adunări organizate de „Federația Unionistă, în cursul lunii octombrie 1915, în numeroase orașe ale țării. Regele Ferdinand însuși, sub influența și a reginei Maria, a manifestat o mai mare înțelegere față de această orientare. Practic, el nu s-a putut opune acestui puternic curent de opinie. Nu a cedat insistențelor depuse de reprezentanții Puterilor Centrale de a schimba guvernul și, în

cele din urmă, a consimțit intrarea României în război²⁹.

Vasile Lucaciu, inițiatorul Comitetului Național al Românilor Emigrați din Austro-Ungaria, a mobilizat voluntarii ardeleni veniți la Iași, capitala Renașterii Naționale, să lupte în armata română pentru eliberarea Transilvaniei. „La 7/20 ianuarie 1917, transilvănenii și bucovinenii sosiți la Iași au înființat Comitetul Național al Românilor Emigrați din Austro-Ungaria. Octavian Goga alături de Vasile Lucaciu, inițiator al Adunării, a ținut să declare:

„Dezrobirea Ardealului se obține numai prin sacrificiu din partea tuturor, deci și a ardelenilor... Noi declarăm război monarhiei austro-ungare, pentru a alipi Ardealul la patria-mamă, la România”.

Comitetul din care făceau parte Vasile Lucaciu, Octavian Goga, Ion Nistor, Sever Bocu... a semnat în prezenta a trei membri ai guvernului român declarația de război împotriva Austro-Ungariei, declarație trimisă Vienei de către primul ministru, Ion I.C. Brătianu³⁰.

Ulterior, Vasile Lucaciu a fost trimis la Paris să coordoneze acțiunile emigrației în calitate de vicepreședinte al Consiliului Național al Unității Române. La începutul toamnei, se simțea nevoia unui organism care să coordoneze acțiunile emigrației. La 6 septembrie a avut loc la Paris o întrunire a coloniei românești, în care s-a pus problema organizării unui comitet național român capabil de a primi sarcina de

„a apăra pe lângă guvernele aliate și în fața opiniei publice mondiale interesele românești. Adunarea a împuternicit pe Vasile Lucaciu și I. Cantacuzino să reprezinte interesele emigrației și să pregătească lucrările pentru constituirea aceluși organism. Sosirea la Paris a lui Octavian Goga și Sever Bocu a accelerat acțiunile în această direcție³¹. „La 3 octombrie, s-a înființat la Paris Consiliul Național al Unității Române, prin reorganizarea Consiliului Național. Noul Consiliu, cu o largă reprezentare a românilor avea ca președinte pe Take Ionescu, iar ca vicepreședinți pe Vasile Lucaciu, Octavian Goga, dr. C Angelescu și Jean Th. Florescu. Recunoașterea oficială a Consiliului de către guvernul francez și britanic s-a realizat în octombrie și noiembrie 1918. Consiliul a combătut încercările de federalizare a Imperiului Austro-Ungar sau de menținere a „Ungariei Mari”³².

Regele Ferdinand I Întregitorul a condus Regatul României în Primul Război Mondial împotriva Puterilor Centrale, adică chiar împotriva propriei dinastii de Hohenzollern-Sigmaringen din care făcea parte, realizând statul național unitar român, prin unirea provinciilor românești Basarabia, Bucovina și Transilvania la Patria Mamă România. Prin urmare, la 15 octombrie 1922, la Alba Iulia, după recunoașterea internațională a Marii Uniri, la Tratatul de Pace de la Versailles de către Marile Puteri câștigătoare ale Primului Război

Mondial, Regele Ferdinand și Regina Maria au fost încoronați suverani ai României Mari.

În loc de concluzii

Unirea Transilvaniei cu România la 1 decembrie 1918 a reprezentat proiectul de țară al generațiilor de oameni de stat, începând cu 1848. Pentru realizarea idealului întregirii naționale, actorii politici ai timpului și-au dat mâna și au trecut peste orice fel de interese egoiste, înguste, partizane sau de grup și au reușit să refacă România în granițele ei istorice. Succesul politic și istoric al generației de la 1918 îl sărbătorim și cinstim astăzi ca reprezentând cea mai mare realizare a actorilor politici care au fost implicați în procesul unității naționale. Anul Centenarului

Marii Uniri, 1918-2018, poate reprezenta și pentru actualii actori politici începutul unui nou proiect de țară prin care să se mobilizeze energiile constructive, ținând însă seamă de cadrul formatului european. Proiectul de țară al generației pașoptiste a fost fructificat de generația războiului și de lideri loiali ideii făuririi statului național unitar român. În noua arhitectură europeană, în următorii ani, UE va avea o nouă dimensiune, un fel de guvern economic unic, iar proiectul de țară al României ar putea fi stabilit pentru următorii 100 de ani, în împreună cu noua viziune europeană, alături de toți actorii legitimi, care populează instituțiile democratice ale statului român unitar, construit de înaintașii noștri și desăvârșit la 1918.

Note

- ¹ Ioan Scurtu, *Regele Ferdinand I, Personalitățile Marii Uniri din 1918*, Editura Enciclopedică, București, 2016, p. 180.
- ² Florin Grecu, *Construcția unui partid unic: Frontul Renașterii Naționale*, Editura Enciclopedică, București, 2012.
- ³ Gheorghe Platon (coordonator), *Istoria Românilor*, volumul VII, Tom II, Academia Română, Editura Enciclopedică, București, 2003, pp. 507-508.
- ⁴ *Ibidem*, p. 510.
- ⁵ *Ibidem*, p. 513.
- ⁶ *Ibidem*, p. 510.
- ⁷ *Ibidem*.
- ⁸ *Ibidem*.
- ⁹ *Ibidem*.
- ¹⁰ *Ibidem*, p. 514.
- ¹¹ *Ibidem*, p. 515.
- ¹² *Ibidem*, p. 514.
- ¹³ *Ibidem*, p. 516.
- ¹⁴ *Ibidem*.
- ¹⁵ *Ibidem*, p. 516.
- ¹⁶ *Ibidem*, p. 520.
- ¹⁷ *Ibidem*.
- ¹⁸ *Ibidem*, p. 521.
- ¹⁹ *Ibidem*, pp.523-524.
- ²⁰ *Ibidem*, p. 525.

- ²¹ *Ibidem*, p. 526.
- ²² Ioan Scurtu, *op.cit.*, p.188.
- ²³ *Ibidem*, pp. 187-188.
- ²⁴ *Ibidem*, p. 190.
- ²⁵ *Ibidem*, p. 192.
- ²⁶ Bogdan Murgescu, *Istoria României în texte*, Editura Corint, București, 2001. Astfel, articolul al VI-lea din Tratatul de Alianță de la București semnat între România Rusia, Franța, Marea Britanie și Italia menționa faptul că „România se va bucura de aceleași drepturi ca și Aliații ei, de tot ce are legătură cu preliminariile, cu negocierile păcii precum și cu dezbaterile problemelor ce vor fi supuse hotărârilor Conferinței de Pace”.
- ²⁷ Ioan Scurtu, *op.cit.*, p. 192..
- ²⁸ Gheorghe Platon (coordonator), *Istoria Românilor*, volumul VII, Tom II, Academia Română, Editura Enciclopedică, București, 2003, p. 413, apud., în Vasile Netea, C. Gh. Marinescu, Liga culturală și Unirea Transilvaniei cu România, Iași, 1978, pp. 252-253.
- ²⁹ *Ibidem*, pp. 414-415.
- ³⁰ Gheorghe Platon (coordonator), *Istoria Românilor*, volumul VII, Tom II, Academia Română, Editura Enciclopedică, București, 2003, p. 470.
- ³¹ *Ibidem*, p. 479.
- ³² *Ibidem*, p. 479.

Bibliografie

- BUCUR, Bogdan, *Cartea de aur a Centenarului Marii Uniri*, Editura RAO, București, 2017.
- GRECU, Florin, *Construcția unui partid unic: Frontul Renașterii Naționale*, Editura Enciclopedică, București, 2012.
- MURGESCU, Bogdan, *Istoria României în texte*, Editura Corint, București, 2001.
- PLATON, Gheorghe (coordonator), *Istoria Românilor*, volumul VII, Tom II, Academia Română, Editura Enciclopedică, București, 2003.
- SCURTU, Ioan, *Regele Ferdinand I, Personalitățile Marii Uniri din 1918*, Editura Enciclopedică, București, 2016.